

[Christmas Møller.]

„Det ærede Medlem Hr. Schmidt holdt en Tale, som væsentligt drejede sig om europæiske Forhold og Danmarks Stilling til dem. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa denne Tale, kun en enkelt Passus i den maa jeg knytte en Bemærkning til. Det ærede Medlem syntes at formode, at der, hvis Forholdene i Tyskland udviklede sig i katastrofal Retning i Løbet af den kommende Vinter, fra dansk Side kunde være Tendens til at benytte sig af Nabolandets Ulykker til at søge den bestaaende Grænse ændret. Jeg har sagt det før, og jeg gentager det her: Grænsen ligger fast, og der vil fra Regeringens Side blive gjort alt for at oprettholde den“.

Der var altsaa ikke Spørgsmaal om Tryk mod Nord, men det modsatte.

„Danmark spekulerer ikke hverken i Tysklands eller i noget andet Nabolands Ulykker. Vi ser med dyb Beklagelse paa de Lidelser, som det tyske Folk maa gennemgaa, og baade af almindelig menneskelig Følelse og ikke mindst i vor egen velforstaede Interesse ønsker vi, at Tyskland maa overvinde disse uhyre Vanskeligheder, det er ude for, og naa tilbage til et sundt økonomisk og kulturelt Liv. Europa kan ikke undvære Tyskland som Medarbejder paa alle de kulturelle Opgaver og kan heller ikke undvære Tyskland paa det almindelige økonomiske Omraade“.

Man har jo Lov til at sige, at denne Udtalelse af Niels Neergaard er næsten profetisk. Vilkaarene i Dag er haardere og for Tyskland meget, meget værre. Det er den Niels Neergaard, som ogsaa sagde: I skal ikke blive glemte. Det, der efter mit Skøn er Fejlen i hele denne Diskussion, er, at man næsten fører en „Nu eller aldrig Politik“, nu skal det ske.

Naar man har angrebet mig saa stærkt for min Virksomhed i Udlandet med Hensyn til, hvad jeg har udtalt om det sydslesvigske Spørgsmaal, vil jeg gerne sige, at det, der var afgørende for mig, som jo dengang havde Mulighed for at tale, hvad saa mange andre ikke havde, var, at jeg saa, at der groede Bevægelser op her i Danmark i Undergrundspresen, som krævede en Grænseflytning pr. omgaaende, naar Tyskland var overvundet, og at jeg saa, at der skete noget tilsvarende i Sverige, hvor ikke ukendte Danske, altsaa Flygtninge, agiterede for det samme, og at jeg saa Arbejde for det blive gjort i England — hvad De forenede Stater angaar, kan man sige, at dette Land er saa

stort, at man der egentlig aldrig har haft nogen rigtig Forstaaelse af Syd- og Nord-slesvig. Jeg har aldrig, som de privilegerede Moralisters Organ har paastaaet, sagt, at der ikke var et sydslesvigsk Spørgsmaal, og jeg har naturligvis aldrig sagt noget i Retning af, at der ikke var et stort nationalt Problem, hvad jeg altid har ment der var, men jeg vilde som en af de faa, der kunde tale, da det officielle Danmark — hvis man kan bruge det Udtryk om den daværende Rigsdag — ikke kunde det, have varetaget min Opgave daarligt, hvis jeg ikke havde tilkendegivet, at et overvældende Flertal af det danske Folk mente, at et Grænseproblem ikke forelaa for os ved denne Krigs Afslutning som ved den forrige.

Hvis vi ser paa den historiske Udvikling, maa jeg maaske have Lov til at minde om, at Statsministeren — det understreger, at jeg havde Lov til at udtale mig, som jeg gjorde, for jeg skulde jo ogsaa være forsigtig dengang og være klar over, at jeg ikke kunde modsiges — den 15. Juni 1945 ifølge „Hejmdal“ sagde:

„Det tilkommer de allierede Magter at bestemme, hvad der skal ske med den slagne Fjende. Hvis de ønsker vor Medvirken hertil, og hvis vi fra allieret Side bliver spurgt med Hensyn til Grænse-spørgsmaalet, ja, saa er det altsaa aktuelt. Men saa længe det ikke er sket, har vi hverken Ret eller Mulighed for at blande os ind i Spørgsmaalet. Hvorfor skal vi saa vække indre Splid om en Sag, som slet ikke foreligger. Man kan tænke over det og tale om det, men piske Tanker og Meninger op mod hinanden er til ingen Nytte. Det vil kun skade det Oplygningsarbejde, vi nu skal til at gaa i Gang med herhjemme.“

Jeg maa maaske ogsaa have Lov til at minde om, at Debatten om den Fore-spørgsel, som det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen, den nuværende højtærede Arbejds- og Socialminister, stillede til mig i September 1945 ud fra sin kolossale Interesse for Spørgsmaalet, sluttede med Tilfredshed med den daværende Regerings Stilling.

Jeg kunde have Lyst til at gøre en personlig Bemærkning, inden jeg skal angive det konservative Partis Stilling, og sige, at den højtærede Statsminister ifølge „Vestkysten“ den 12. Oktober 1945 udtalte følgende:

„I Udenrigspolitikken beror alt paa, om man har Tillid til den Mand, der fører den. Vi har mindst mulig Tillid til den Udenrigsminister, der i Dag sidder, og